

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 19 (668) Субота, 1 вересня 1951 р. ц. 20 к.

Про проведення в СРСР збирання підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру про укладення Пакту Миру між п'ятьма великими державами

Резолюція Пленуму Радянського комітету
захисту миру

Пленум Радянського комітету захисту миру одностайно підтримує Звернення Всесвітньої Ради Миру про укладення Пакту Миру між п'ятьма величними державами — США, Англією, Францією, Китаєм і СРСР.

Це Звернення, що висловлює волю і бажання миролюбних народів усіх країн, зустрінute гарячим схваленням радянських людей, зацікавлених в міцному і тривалому мірі і готових до кінця відстоювати справедливу справу миру і дружби між народами.

Зростаюча загроза нової війни піднімає дедалі ширші маси народів усіх країн на рішучу боротьбу за збереження миру. Близько 450 мільйонів підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру, вже зібраних в усіх країнах світу, свідчать про непохитну волю народів запобігти війні і відстоюти справу миру в усьому світі.

Пленум Радянського комітету захисту миру вважає необхідним почати у вересні 1951 р. збирання підписів у Радянському Союзі під Зверненням Всесвітньої Ради Миру про укладення Пакту Миру між величними державами і закликає всіх радянських людей поставити свої підписи під цим Зверненням.

Радянський комітет захисту миру висловлює тверду певність у тому, що всі радянські люди відгукнуться на цей заклик і тим самим ще раз підтверджуть свою готовність всіма силами відстоювати під керівництвом партії Леніна — Сталіна справу миру і безпеки народів, знов продемонструють свою беззувітну відданість великому пропаганді миру товаришів Сталіну.

Радянський комітет захисту миру

Почесні завдання

Сьогодні колектив нашого університету починає новий учбовий рік.

Успіхи, здобуті в минулому році, — поліпшення якості навчання студентів, наближення проблематики наукових досліджень до потреб народного господарства, поліпшення ідейного виховання членів університетського колективу — є законом нашого життя. Кожен рік приносить нові досягнення в усіх галузях діяльності радянської людини. Та нашим людям не властиво зупинятися на досягнутому.

Життя безперервно рухається вперед, і той, хто не встигає із зростанням вимог, неминуче відстане. Саме про це свідчить практика фізико-математичного факультету, та факультету іноземних мов, де в літній екзаменаційній сесії значна кількість студентів одержала незадовільні оцінки.

Неухильно боротися за міцність і глибину знань, привчити кожного студента працювати над учбовим матеріалом систематично, залучити його до науково-дослідницької роботи — ці завдання продовжують стояти в центрі уваги колективу. Учова частина, керівники факультетів і кафедр повинні пам'ятати, що без повсякденного контролю за якістю учбової та виховної роботи, без постійного вдосконалення методів викладання ми не зможемо домогтися успіхів на

цій ділянці.

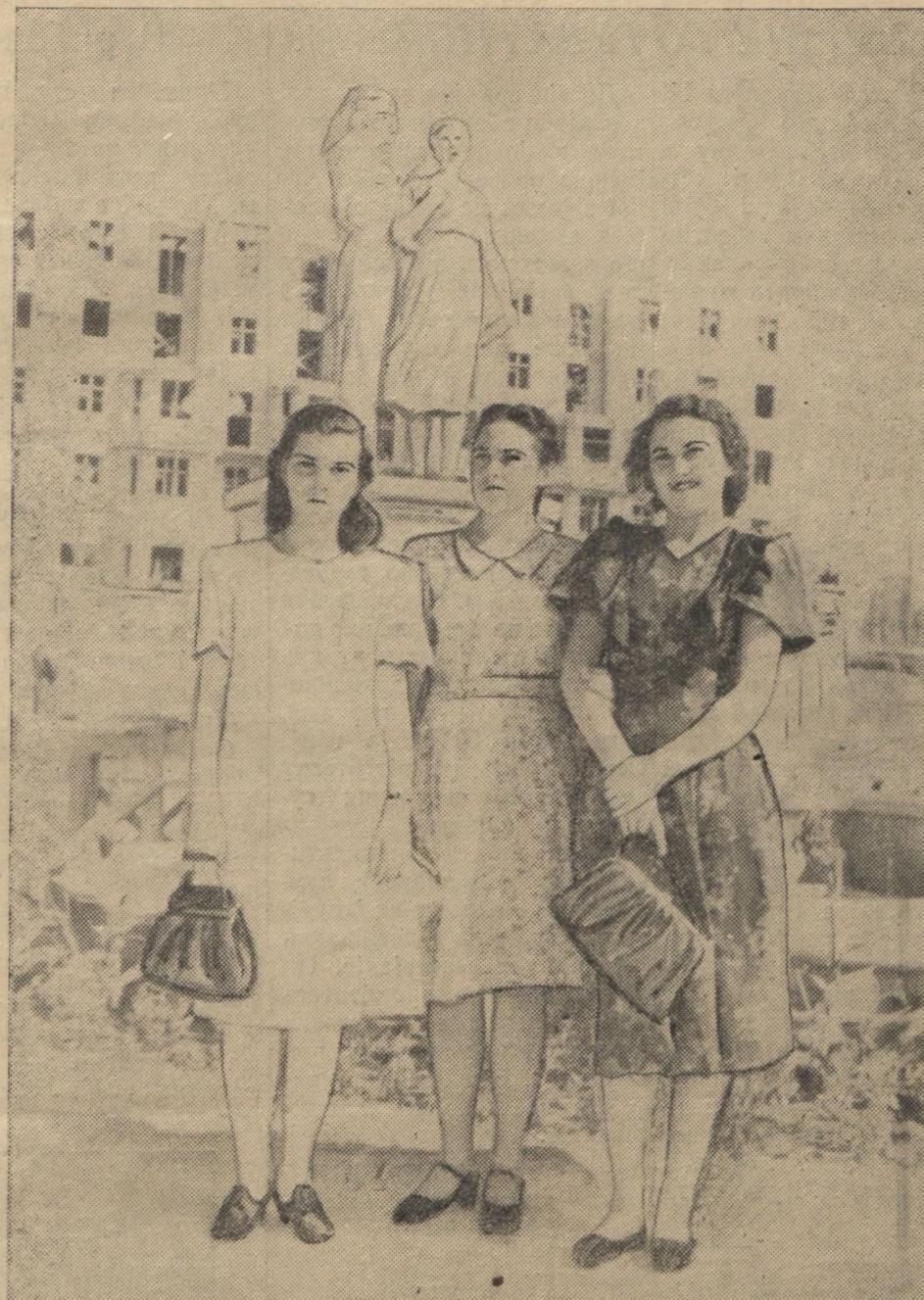
Результати дискусій з питань науки, геніальні праці Й. В. Сталіна з питань мовознавства запалюють учнів Харківського університету на напружену творчу роботу в галузі наукової тематики, в справі підвищення своєї кваліфікації, в справі оволодіння непереможним вченням Маркса — Енгельса — Леніна — Сталіна.

Найважливіше значення в справі ідейного виховання колективу мають статті центрального органу партії газети «Правда» — «Проти ідеологічних перекручень в літературі» та з критикою недоліків опери «Богдан Хмельницький» (автори лібретто В. Василевська та О. Корнійчук).

Партійні і комсомольські організації повинні повсякденно дбати про поліпшення ідеологічної роботи серед професорсько-викладацького складу і студентів нашого університету, вести непримиренну боротьбу з всілякими проявами ворожої нам ідеології, і в першу чергу з українським буржуазним націоналізмом і буржуазним космополітизмом, з аполітичністю і бездієністю, виховувати наше юнацтво на багородних ідеях радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму.

Попереду — великі і складні завдання. З свіжими силами — до нових успіхів, товариші!

Вони навчаються в університеті

Молоді студентки геологічного факультету Людмила Гапонова, Мадина Янбаєва та Лідія Булгакова. Фото В. Василенка.

▽ ▽ ▽

Радісний день

1 вересня для мене радісний і хвилюючий день. Ставши студентом I курсу геологічного факультету, я сьогодні ввійду до університетських аудиторій і разом з своїми товаришами буду слухати лекції професорів і викладачів університету.

Через п'ять років здійсниться моя мрія — я стану геологом, розвідником надр нашої країни. Яка це цікава праця! Сьогодні я урочисто обіцяю присвятити життя будівництву комуністичного суспільства.

Вадим КОЗИРЕВ,
студент I курсу геологічного факультету.

△

Для щастя Вітчизни

Ще в 7 класі, коли ми почали вивчати хімію, я з захопленням слідкувала за реакціями і дослідами, які демонструвала нам вчителька. Згодом хімія стала моїм улюбленим предметом і я твердо вирішила після закінчення середньої школи вступити на хімічний факультет університету.

І ось здійснилася моя мрія — я прочитала своє прізвище в списках зарахованих на хімічний факультет. Попереду 5 років навчання.

Після закінчення університету я віддам усі сили для щастя моєї Батьківщини.

Бела КОЛЕСНИКОВА,
студентка I курсу хімічного факультету.

Дорогоцінне право

В цьому році ми закінчили середню школу і одержали атестат зрілості. В школі ми дуже любили мову і літературу і серйозно їх вивчали.

Геніальні праці Й. В. Сталіна з питань мовознавства допомогли нам ще краще зрозуміти величезне значення мови і літератури в житті й розвитку суспільства. Ми вирішили вступити на філологічний факультет університету, щоб глибоко і всебічно вивчати мову і літературу, стати кваліфікованими викладачами. Ми добре знаємо, що це бажання здійсніме лише в нашій країні — країні перемігшого соціалізму.

Аліса МОШИНСЬКА,
Наташа АМДУРСЬКА,
студентки I курсу філологічного факультету.

Наполегливо вчитися

Широкі і чудові шляхи відкриті перед молоддю нашої соціалістичної країни. В цьому році я стала студенткою I курсу біологічного факультету. Зараз, коли радянський народ за геніальним Сталінським планом перетворює Батьківщину на квітучий сад, спеціальність біолога особливо потрібна. Я буду наполегливо вчитися, щоб, з честью закінчивши університет, стати активним будівником комуністичного суспільства.

Євгенія ЛАПІС,
студентка I курсу біологічного факультету.

ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ ПІДСУМКИ ЛІТНЬОЇ ПРАКТИКИ

КРАЩЕ ГОТУВАТИСЯ

В цьому році студенти IV курсу геологічного факультету проходили практику в Донбасі. На практиці четверокурсники повинні були навчитися методам геологічної з'йомки й складанню карт, а також зібрати кам'яний матеріал для наступної обробки в студентських наукових гуртках. Одночасно всі студенти приймали участь у роботі експедиції, збираючи зразки для музею землезнавства Московського університету, що буде найкрупнішим музеєм в світі. Завдяки автомашині, яку нам передав Московський університет, робота в цьому році була проведена в більших масштабах ніж в минулі роки. Зібрано понад 700 кг. зразків гірських порід, википних рослин й тварин. Кожний студент зібрав не менше 25 кг зразків, одержав конкретну тему для наукової роботи. Зібрано численний матеріал й перевиконана програма робіт для музею Московського університету на 1951 рік.

Всі теми студентських досліджень мають практичний інтерес. Особливо успішно працювали четверокурсники Є. Ясенева, Г. Андрющенко, С. Іванченко, Е. Воропай, Н. Чистякова, К. Худенко та інші.

Для діалектологічного атласа УРСР

Кафедра української мови організувала діалектологічну експедицію для вивчення говорів у селах Харківщини. Експедиція тривала з 20 червня по 4 липня, в ній взяли участь студенти II і III курсів філологічного факультету. Обслідувано 10 сіл Вовчанського, Липецького і Старосалтівського районів.

Студенти зробили записи за програмою для збирання матеріалів до діалектологічного атласа української мови, який має завданням встановити межі поширення ха-

рактерних граматичних, лексичних рис кожної говоріки, територіальних діалектів. На значення останніх в процесі створення національних мов указав Й. В. Сталін у своїх геніальних працях з мовознавства.

Записи експедиції після обробки і перевірки будуть надіслані до інституту мовознавства Академії наук УРСР ім. О. О. Потебні.

Г. СОЛОНСЬКА,
ст. викладач, керівник
експедиції.

рактерних граматичних, лексичних рис кожної говоріки, територіальних діалектів. На значення останніх в процесі створення національних мов указав Й. В. Сталін у своїх геніальних працях з мовознавства.

Записи експедиції після обробки і перевірки будуть надіслані до інституту мовознавства Академії наук УРСР ім. О. О. Потебні.

Г. СОЛОНСЬКА,
ст. викладач, керівник
експедиції.

Харківський державний університет імені Горького дуже потерпів від німецької окупації. Повернувшись після визволення міста з евакуації, колектив університету з ентузіазмом взявся за відбудову.

Але тут виникли великі труднощі: невистачало устатковання, приладів, інструментів, книг. В цей важкий для Харківського університету час найкрупніші університети нашої Батьківщини Московський і Ленінградський надали своєму собрату велику допомогу і підтримку. Вони виділили для Харківського університету частину свого обладнання і книжкових фондів, зокрема періодичної літератури, відновлення якої було зв'язано з великими труднощами. Ніколи не забуде-

цієї допомоги Харківський університет!

Братерська допомога і підтримка міцніє з кожним роком. В зв'язку з переходом Московського університету в новий висотний будинок, спорудження якого закінчується на Ленінських горах, і виготовленням для нього комплексу нового унікального обладнання, Московський університет передав нашому університету велику кількість сучасного устатковання на кілька сотисяч карбованців.

Зв'язок з Московським і Ленінградським університетами не обмежується тільки матеріальною допомогою. Проводиться регулярний обмін науковими виданнями і взаємною інформацією про наукові роботи. Професори і викладачі нашого універси-

В риболовецькому колгоспі

Практика студентів III курсу кафедр зоології безхребетних та гідробіології в цьому році провадилася в м. Харкові, в лабораторії кафедри і в риболовецькому колгоспі «Новий мир» в м. Судаку Кримської області. Завданням практики було ознайомлення з рядом методик зоологічних досліджень, з фауною моря, що є необхідним вступом до вивчення зоології при проходженні великого практикуму на IV курсі. Вивчення фауни моря не може провадитися чисто академічно. Воно завжди тісно пов'язане з фауною промислових тварин (риб і ссавців), що відіграють велику роль в народному господарстві.

Організація практики в риболовецькому колгоспі має великі переваги. Вивчення морської фауни потребує значного технічного оснащення.

Передовий колгосп «Новий мир» подав нам велику допомогу. Ми мали можливість виїжджати у море на судах колгоспу. Колгоспники спеціально для нас обладнали велику драгу, за до-

помогою якої ми добували тварин на значних глибинах і в великій кількості.

Неодноразово ми з рибалками брали участь у промисловій ловлі. Ці виїзди дали студентам дуже багато. Були зібрані майже всі види промислових риб Чорного моря. Студенти ознакомилися з технікою ловлі й конструкцією рибальської снасті різного типу. Нами зібрана колекція тварин моря. Колгоспники дуже уважно ставилися до наших потреб, охоче приймали участь у розборі зібраного матеріалу.

Недоліком в організації практики була деяка наша непідготовленість. У колгоспі практику ми провадили вперше. Для успішного проведення її, необхідно організувати похідну лабораторію, оснащено оптикою, акваріумами т. д. Для організації лабораторії доводиться везти з Харкова велику кількість посуду, книжки, мікроскопи, бінокуляри, акваріуми і наявіть меблю, якої колгосп не має. В майбутньому році ми таку лабораторію підготуємо. Проф. Е. УМАНСЬКИЙ.

В літні дні студенти ХДУ допомогли колгоспникам Краснокутського району у збиранні врожаю.

На фото: студенти-геологи на току артілі імені Ворошилова.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

Пам'яті А. О. Жданова

Пам'яті видатного діяча більшовицької партії і радианської держави Андрія Олександровича Жданова присвячена виставка, організована в Центральній Науковій бібліотеці.

Численні матеріали розповідають про яскраве життя А. О. Жданова. Видатний теоретик марксизму, Андрій Олександрович був другом передової радянської науки, глибоко розумів питання літератури і мистецтва, багато зробив для зміцнення міжнародного робітничого руху.

Читачі знайдуть на виставці відомі виступи А. О. Жданова з ідеологічних питань — на дискусії по книзі Г. Ф. Олександрова «Історія західноєвропейської філософії», на нараді діячів радянської музики та ін.

Слідами наших виступів „Інцидент не вичерпано“

Під таким заголовком в «Сталінських кадрах» № 18, була вміщена стаття, в якій повідомлялось про погану роботу студентської їдаліні № 309.

Заступник директора Кағановичського тресту їдалень т. Стребкова повідомила редакцію, що факти, приведені в газеті, підтвердилися. Стаття обговорювалася на виробничих зборах працівників їдаліні та в Райсанстанції Дзержинського району. Дирекції їдаліні дано вказівку збільшити кількість посуду, поліпшити якість виготовлення страв. Відповіальність за санітарний стан в їдаліні покладено на санлікаря тресту т. Хомякову.

Директор їдаліні т. Скоробогатова повідомила, що проведено ремонт всіх приміщень, закуплено нові гардини, велику кількість посуду та інвентаря.

Іх цінні вказівки використовуються в подальшій науково-дослідній роботі і при публікації наукових праць.

Ленінградський університет протягом двох останніх років тепло приймає наших студентів-практикантів фізіологів і біохіміків, надає їм можливість знайомитися з лабораторіями, в яких працювали корифеї російської фізіологічної науки І. П. Павлов, І. М. Сеченов. Під час наради з питань пропаганди павловського вчення лабораторія фізіології Московського університету організувала для працівників Харківського університету демонстрацію найновішої апаратури.

В радісний день святкування 8-ї річниці з дня визволення нашого міста від німецьких загарбників хочеться від імені всього колективу подякувати нашим російським братам за дружню допомогу і підтримку.

Внесок геологів

З великим захопленням зустрів колектив професорів, викладачів і студентів геологічного факультету постанову партії та уряду про спорудження сталінських будов комунізму. Був розроблений план заходів по допомозі будівництву, який раз успішно виконується. Основні напрямки участі факультету в грандіозному будівництві йдуть по лінії розробки наукової тематики на кафедрах, надання кваліфікованої допомоги проектним і господарським організаціям, що займаються будівництвом, та безпосередня участі у польових інженерно-геологічних та гідрогеологічних дослідженнях. Поруч з участю в спорудженні Каховської ГЕС, Південно-Українського й Північно-Кримського каналів, факультет бере участь в дослідженнях на трасі каналу Волга — Дон, в районах будівництва гідротехнічних об'єктів біля Сталінграду, а також в районі Головного Туркменського канала.

Ще взимку і навесні кафедри факультету склали геологічні матеріали й окремі нариси на допомогу господарським організаціям у зв'язку з підготовкою програми літніх польових інже-

нерно-геологічних і гідрогеологічних досліджень.

З початком польових робіт виконана значна дослідницька робота по обробці матеріалів інженерно-геологічних партій. Це дало можливість включити до науково-тематичних планів кафедр ряд нових тем. Найактивнішу участь у лабораторній обробці матеріалів приймали доценти Я. Г. Белік, Г. Ю. Юнгерман, П. Г. Белік, викладач К. Г. Шандіба, аспірант Г. Н. Бровков, ст. лаборант Ф. І. Кац та інші.

Слід відзначити велику роботу доцента О. Н. Макаренка, який допомагав проектним організаціям і взяв особисту участь у польових дослідженнях в районах Каховської ГЕС і Південно-Українського каналу. Тов. Макаренко прочитав ряд доповідей на раді факультету.

Влітку була направлена експедиція наукових співробітників і студентів-гідрогеологів для польових досліджень на трасі Південно-Українського і Північно-Кримського каналів. Студенти факультету взяли активну участь у розвідуванні в районах великих будов. Ще в зимовий період вони оп-

рацювали літературу, виступали в наукових гуртках з рефератами, де висвітлювали геологію, гідрогеологію і інженерно-геологічні умови цих районів. Студент Ветров під керівництвом доцента О. Н. Макаренка написав дипломну роботу на тему, пов'язану з будівництвом споруд комунізму.

Студенти Тимонін, Михайлів, Овчук, Горбенко провадили гідрогеологічні розвідування на трасі Південно-Українського каналу. Значна група студентів (Я. Коган, Гончаренко, Кальна та інші) була направлена для проведення інженерно-геологічних досліджень в районі гідротехнічного будівництва на Волзі біля Сталінграду, а також Волгоградського каналу.

Немає сумніву, що участь в роботах, пов'язаних із здійсненням грандіозного гідротехнічного будівництва, принесе велику користь та кож і самим учасникам — науковим співробітникам і студентам, які пройдуть хорошу школу, зберуть великий й цінний матеріал для дальшої наукової роботи.

Доцент Г. ЗАХАРЧЕНКО,
декан геологічного факультету.

На кафедрі фітопатології розроблюється наукова тема: «До питання про причини дегенерації головневих грибів у ґрунті».

На фото: канд. біологічних наук доцент Т. Ярошенко та ст. науковий співробітник З. Федосєва за очисткою культур ґрутових антагоністів.

Фото. В. ВАСИЛЕНКА.

Справи ремонтні...

УСУНУТИ НЕДОЛІКИ

Біля 400 студентів знову заповнили гуртожиток по вул. Артема, 49. Протягом літа тут проведено ремонт: побілені кімнати й коридори, пофарбовані вікна й двері, відремонтовані побутові кімнати.

В деяких кімнатах, проте, побілка проведена не досить акуратно — так в кімнатах №№ 62, 75 та інших залишилися плями. Ще в квітні пофарбували вікна, але сліди фарби, «прикрашають» шибки до цього часу. Представники господарської частини не подбали про своєчасний ремонт для електроприладдя в побутових кімнатах. Так, на 3 поверхі в побутовій кімнаті зовсім не

працює розетка, не відремонтовані вони і на інших поверхах. Кілька років іде мова про необхідність ремонту шаф, проте до цього часу їх не відремонтовано.

В гуртожитку є читальний зал на 50 студентів. Це дуже мало. Виникає необхідність відкрити ще один зал. Вечорами, після занять, молодь бажає культурно відпочити. Проте, в гуртожитку немає музичних інструментів, дуже мало настільних ігор: шахів, шашок, доміно.

Слід подбати про ліквідацію цих недоліків у перші ж дні нового учебного року.

М. МАРТИНЕНКО,
Голова студкому.

РЕМОНТ ЗАТЯЖНОЇ ДІЛ

В минулому році працівники господарчої частини університету неприпустимо затягнули ремонт і підготовку до зими оранжерей і парників Ботанічного саду. Доці, ранній сніг падали просто на дорогоцінні рослини. Лише в кінці листопаду був закінчений ремонт теплиці № 3. Недоброкісно були відремонтовані теплиці №№ 2, 3, 5, 6, тепер доводиться їх знову ремонтувати.

Проте, і зараз господарники не поспішають. Роботи в теплиці № 1 дуже затягуються, а те, що зроблено, теж не відзначається необ-

хідною якістю. Так, заново побудований димохід на оранжерії зроблений дуже грубо й неакуратно, двері не відремонтовано.

Незабаром почнуться осінні дощі, а в саду ще багато треба зробити — відремонтувати й засклити теплиці, побудувати нові рами й відремонтувати старі на парниках, завезти дернової землі, торфу, піску для оранжерейних рослин.

В. ЦИГАНКОВА,
в. о. директора Ботанічного саду.

Н. СОЛОМКО,
старший садівник.

ЗРИВАЮТЬ СТРОКИ РОБІТ

Протягом літа господарники університету провели капітальні роботи по ремонту Центральної Наукової бібліотеки. Відремонтовано дахи, відбудована котельня, додано понад 100 метрів батарей в старому книжковиці, старі труби замінені на нові.

Зараз прокладаються тру-

би в новому сховищі. Роботи затягуються, це заважає почати літератури читачам, проте господарники не поспішають завершити ремонт в строк.

П. САФРОНОВ,
заст. директора бібліотеки.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»
№ 19 3 стор.

НА МІСЦІ МАЙБУТНЬОГО ВОДОЙМИЩА

Донецька гідробіологічна станція імені професора Арнольді і кафедра нижчих рослин включилися до роботи на допомогу великим будівам комунізму на півдні України. Завданням кафедри й станції є гідробіологічне й гідрохімічне вивчення ріки Молочної, на місці якої буде споруджено величезне водоймище, що докорінно змінить фізико-географічні умови прилеглого району. Водоймище зросить десятки тисяч гектарів, які завжди зазнавали посухи, перетворить їх на родючі простори, дасть могутню енергетичну базу й буде широко використане в цілях рибальства.

Свою дослідницьку роботу станція і кафедра координ-

нують з діяльністю Київського й Дніпропетровського гідробіологічних інститутів, разом з якими розроблено загальний план та програма досліджень.

Найближчим завданням є вивчення ріки Молочної в її гіперішньому стані з метою врахування гідробіологічних та гідрохімічних змін, які можуть відбутися в режимі майбутнього водоймища. Надалі, з будівництвом водоймища і заповненням водою, станція і кафедра будуть слідкувати за змінами його режиму, звертаючи особливу увагу на з'ясування умов, що впливають на біологічну продуктивність.

Влітку співробітниками станції й кафедри нижчих рослин була проведена екс-

педиція в районі р. Молочної. В складі експедиції приймали участь доценти І. Т. Дідушенко, В. В. Дукіна, старші наукові співробітники М. В. Дубовський та Т. О. Пашкова, лаборант Н. І. Ільченко, а також студенти Зверева та Нікітіна. Експедицію були охоплені райони р. Молочної та її верхів'їв до гирла ріки, а та кож північна ділянка лиману р. Молочної в районі села Радіоновки. Збір матеріалів супроводжувався загальним описом району досліджень з врахуванням гідрологічних і фізико-географічних умов. Матеріали, зібрани експедицією, опрацьовуються.

Проф. Л. ШКОРБАТОВ,
керівник експедиції.

Вивчення економіки району

Будівництво Каховської ГЕС і Південно-Українського каналу відкриває нові перспективи розвитку промислових сил в цих районах. Штучне зрошення й обводнення дасть можливість вирощувати високі врожаї зернових і технічних культур, різко поліпшить умови для розвитку тваринництва, і в першу чергу тонкорунного вівчарства. Все це приведе до значних змін в структурі сільськогосподарського виробництва.

Для складання перспективних планів розвитку сільського господарства і промисловості, необхідно детально вивчити економіку рай-

ону. З цією метою географічний факультет влітку провадив тут виробничу практику студентів економ-географів III курсу. Практиканти вивчили структуру господарства колгоспів району Каховки, географію сільськогосподарських культур, а також інших галузей економіки.

Одночасно студенти відвідали грандіозне будівництво, яке проводиться в районі гідрорезервуара. Багата техніка: екскаватори, бульдозери, грейдери, гори будівельних матеріалів, будівництво дробильної заводу, нарешті, спорудження молодого міста «Нова Каховка» — все це залишило незабутнє враження у практикантів.

Зараз студенти опрацьовують зібраний матеріал з метою складання перспективного розвитку господарства району. Країні роботи будуть направлені до місцевих планових органів для використання при складанні перспективних планів.

Слід відзначити, що практиканти провели велику громадсько-політичну роботу: виступали перед колгоспниками з доповідями про великі будови комунізму, провадили бесіди і читання газет, оформляли стінні вікна в польових бригадах.

Д. ГУК,
ст. викладач керівник практики.

На міській виставці квітів

Тисячі харків'ян відвідали виставку квітів, організовану в міському саду імені Т. Г. Шевченка на честь 8-ї річниці з дня визволення Харкова від фашистських загарбників. На фоні блакитного павільйону, повитого квітами й плющем, з різокольорової трави споруджено земну кулю. Білоніжний голуб схилився над нашою Вітчизною, яка стала символом миру й дружби народів. «Мир світу» — закликають викладені квітами слова.

Центральне місце на виставці займає відділ Ботанічного саду університету. Тут зібрано понад 200 видів рослин для кімнатного озеленіння, а також понад 100 видів багатолітніх й однолітніх квітів.

Відвідувачі зупиняються перед рідкісними рослинами: пустель — агавами, алое, кактусами, квіточкою стапелією з квіткою у вигляді п'ятикутної зірки. Представлена велика група листяно-декоративних і квіточних рослин — золоте дерево, новозеланд-

Ський льон, фінікові пальми, фуксії, квітучий банан.

Наукові працівники Ботанічного саду дають всебічну консультацію відвідувачам.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

ВІДБУДОВАНА ЦЕНТРАЛЬНА СЕКЦІЯ ГУРТОЖИТКУ НА ШАТИЛІВЦІ

3-го серпня державна комісія прийняла центральну секцію студентського гуртожитку по проспекту Леніна, № 14. Новий гуртожиток площею в 1168 кв. метрів дозволяє розмістити велику кількість студентів.

Тут є просторий світлий вестибюль, ізолятор з 3-х кімнат з окремим санузлом, кімната лікаря, кладові. Всі приміщення радіофіковані, мають витяжну вентиляцію. Працює центральне опалення. Гуртожиток забезпечено

новою меблею, інвентарем. Відбудову лівого крила гуртожитку намічено закінчити в III кварталі 1952 року.

А. ЗИСКІНД,
головний інженер університету.

НАШ КАЛЕНДАР

М. В. Остроградський

За матеріалами науково-бібліографічного відділу Центральної наукової бібліотеки

У вересні минає 150 років з дня народження знаменитого російського математика Михайла Васильовича Остроградського, вихованця Харківського університету.

М. В. Остроградський народився у 1801 році в Полтавській губернії. Не закінчивши гімназії, він підготувався до вступу у Харківський університет і закінчив курс у 1820 році. Ще на другому курсі Остроградський почав захоплюватися математикою. Ректор університету професор Т. Ф. Осиповський звернув увагу на близькій математичні здібності Остроградського.

Т. Ф. Осиповський був чудовим російським вченим, який не боявся в часи жорстокої реакції провадити матеріалістичні погляди у своїй науковій та педагогічній діяльності. Відомий його виступ проти ідеалістичного вчення Канта про простір і час. Дружба Остроградського з Осиповським привела до переслідування молодого математика з боку реакційних кіл і він змушений був залишити Харків. Після від-

ставки Осиповського в 1820 році, за розпорядженням реакційних заправил Міністерства народної освіти, у Остроградського був відібраний диплом про закінчення університету.

Михайло Васильович поїхав до Парижу, продовжуючи поповнювати там свою математичну освіту. В 1826 році молодий талановитий математик написав свою першу велику роботу: «Про хвильоподібний рух рідини в циліндричній посудині».

Михайло Васильович палко любив свій народ і всі сили віддавав розвитку вітчизняної науки і культури, розвитку народної освіти.

В 1827 році учений повертається на Батьківщину, до Петербургу, а чотирма роками пізніше стає ординарним членом Всеросійської Академії наук.

Численні роботи Остроградського стосуються різних галузей чистої та прикладної математики. Особливо важливими є його роботи з варіаційного обчислення, теорії ймовірності,

гідродинаміки, небесної механіки. Дуже важлива формула перетворення інтегралів носить назву формули Остроградського. Велике значення мають роботи Остроградського про інтегрування рациональних функцій, про початок Гамільтонії, з теорії ударів. Лекції Остроградського з небесної механіки видані були у Петербурзі в 1831 році.

М. В. Остроградський помер у Полтаві в 1861 році. Видання повної збірки творів Остроградського російською мовою розпочато Академією наук СРСР.

В. СТАНІШЕВСЬКИЙ.

Молодь світу об'єднує зусилля в боротьбі за мир

ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ 7-Ї РАДИ ВСЕСВІТНЬОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

БЕРЛІН, 24 серпня (ТАРС). Сьогодні закінчила свою роботу 7-а сесія Ради Всесвітньої федерації демократичної молоді (ВФДМ), яка проходила в Берліні з 21 по 24 серпня. Делегати сесії, які представляють молодь понад 100 країн, після жвавих дебатів на доповідь голови ВФДМ Енріко Бер-

лінгуера і на доповідь генерального секретаря ВФДМ Жака Дені одночасно прийняли дві резолюції: «Про результати 3-го Всесвітнього фестивалю молоді і студентів і нові завдання ВФДМ» і «Про скликання Міжнародної конференції на захист прав молоді».

Лондон вітає молодих англійців, які повернулися з фестивалю

ЛОНДОН, 22 (ТАРС). Учора в Лондон повернулися 850 делегатів на Всесвітній фестиваль молоді і студентів. На вокзалі їх зустрічали великі групи молоді з плакатами: «Лондон вітає молодих англійців, які повертаються з фестивалю», «Лондонська молодь вимагає миру».

Делегати з великим нахненням розповіли про те,

ЦЫКУВАННЯ ПРОГРЕСИВНОЇ МОЛОДІ В США

НЬЮ-ЙОРК, 23. (ТАРС). Кореспондент газети «Дейлі міррор» повідомляє з Вашингтона, що власті Сполучених Штатів збираються підати переслідуванню членів американської молодіжної організації, яка взяла участь у 3-му Всесвітньому фестивалі молоді і студентів у Берліні.

Херстівське агентство Інтернейшнл Ньюс Сервіс і херстівські газети «Нью-Йорк джорнел енд Амерікан» і «Дейлі міррор» почали кампанію цыкування і на клепів на членів американської делегації.

У повідомленні кореспондента газети «Дейлі міррор»

вказується, що, як заявив представник державного департаменту 21 серпня, ім'я якого не наводиться, «державний департамент тепер з метою позбавлення паспортів і можливого покарання вивчає матеріали про десятіох американців, які взяли участь в комуністичному фестивалі молоді в Берліні».

Кореспондент відзначає, що неофіційне повідомлення

представника державного департаменту про розслідування надійшло після опублікування повідомлення херстівського агентства, в якому наводяться імена 32 членів американської делегації, що відносяться до числа ініціаторів фестивалю.

Суд над 16 молодими грецькими патріотами

АФІНИ, 21. (ТАРС). Учора в афінському військовому трибуналі переглядалася справа 16 молодих грецьких патріотів. За свідків обвинувачення виступають два поліцейських агенти Кумбенос і Карамітрос. Кумбенос був опізнаним підсудним Авгеріносом, якого Кумбенос бив в асфалії (грецька охрачка).

У своїх виступах підсудні ще раз доказали всю безідентифікість пред'явлених їм обвинувачень. Авгерінос у своєму виступі заявили, що органи асфалії намагалися завербувати його, обіцяючи зберегти йому життя, якщо він даст свідчення проти інших підсудних.

Підсудний Бенас розповів про бої з фашистами, в яких він брав участь. Очевидно, за це, сказав він, на Макронікосі мені покалічили ногу.

Каррас подав переконливі докази, що він й інші підсудні переслідуються лише за свої політичні переконання.

Потім виступив королевський комісар, який заявив, що 16 підсудних є «небезпечними комуністами», оськільки вони надіслали привітання Всесвітньому фестивалю молоді і студентів, а також тому, що на їх захист виступила демократична преса. Комісар зажадав смертної кари для 14 підсудних.

Чому італійські спортсмени не поїхали в Берлін

ВІДЕНЬ, 21. (ТАРС). Під таким заголовком австрійська газета «Дер абенд» опублікувала кореспонденцію з Рима, в якій говориться: «Тепер стало відомо, чому італійський «Олімпійський комітет» скасував рішення надіслати на Всесвіт-

ній фестиваль молоді і студентів в Берлін своїх спортсменів. Це було зроблено через те, що американці погрожували репресіями на випадок, якщо «Олімпійський комітет» не скасуете рішення про посилку спортсменів до Берліна».

В. о. редактора В. БУДНІКОВ.